

**POGŁOWIE ZWIERZĄT GOSPODARSKICH
W WOJEWÓDZTWIE LUBELSKIM W 2014 R.¹
Dane wstępne**

W województwie lubelskim od 2005 r. systematycznie maleje stan pogłowia zwierząt gospodarskich. Wielkość pogłowia trzody chlewnej w tym okresie zmniejszyła się o 57,1% (z 1352,2 tys. szt. w 2005 r. do 579,4 tys. szt. w 2014 r.), natomiast wielkość pogłowia bydła o 16,5% (z 414,5 tys. szt. w 2005 r. do 346,0 tys. szt. w 2014 r.).

TRZODA CHLEWNA

Według stanu na dzień 1 grudnia 2014 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie lubelskim liczyło 579,4 tys. sztuk i w porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił spadek o 18,4 tys. szt., tj. o 3,1%, natomiast w odniesieniu do stanu z lipca 2014 r. o 37,3 tys. szt., tj. o 6,1%.

Tabl.1. Pogłowie trzody chlewnej ^a

Wyszczególnienie	2013				2014			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	struktura pogłowia w %	2012 = 100	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	struktura pogłowia w %	2013 = 100
	w sztukach				w sztukach			
OGÓŁEM	597803	584853	100,0	100,2	579415	557667	100,0	96,9
Prosięta o wadze do 20 kg	140243	138338	23,5	93,7	136925	126811	23,6	97,6
Warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg	177030	173629	29,6	100,4	153006	150429	26,4	86,4
Trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej	280530	272886	46,9	103,6	289484	280427	50,0	103,2
z przeznaczeniem na:								
ubój	226048	219198	37,8	107,5	235253	231426	40,6	104,1
chów	54482	53688	9,1	90,0	54231	49001	9,4	99,5
w tym lochy								
razem	53079	52314	97,4	89,9	52943	47947	97,6	99,7
w tym lochy								
prośne	32840	32348	61,9	87,4	34820	31355	65,8	106,0

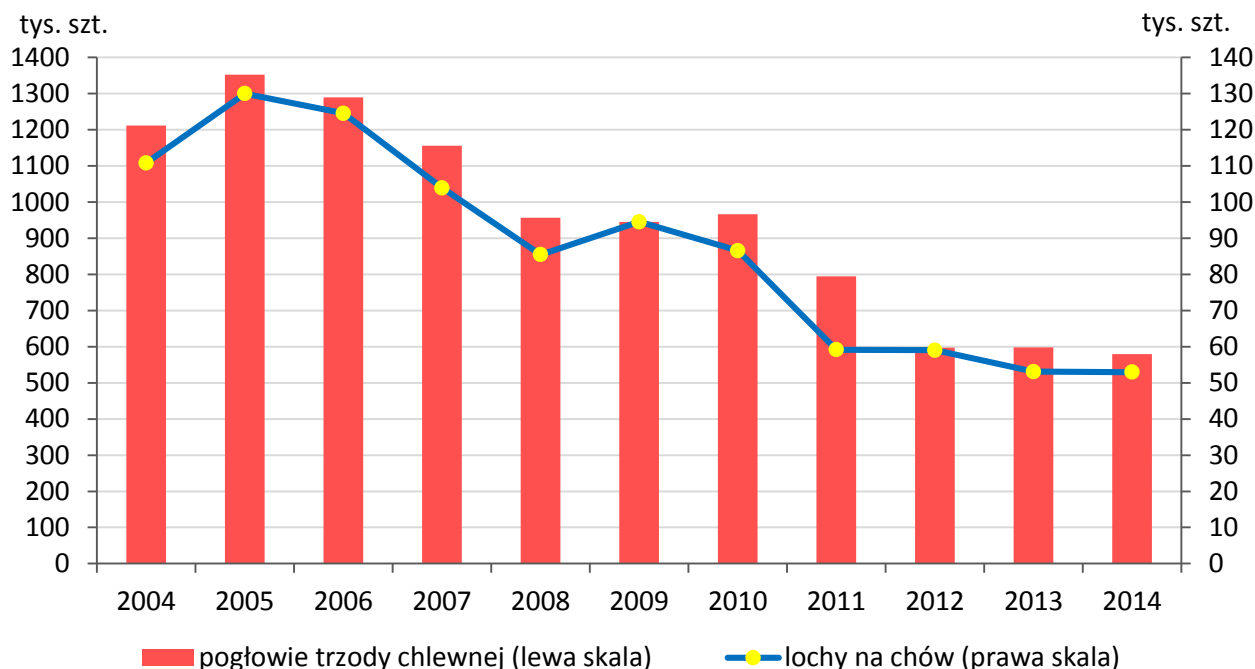
a. W 2013 r. stan na dzień 30 listopada, zaś w 2014 r. stan na 1 grudnia.

¹ Źródło informacji stanowiły:

- uogólnione wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia trzody chlewnej i bydła oraz produkcji zwierzęcej, przeprowadzonego na próbie ok. 2 tys. gospodarstw indywidualnych utrzymujących w/w gatunki zwierząt,
- dane sprawozdawcze jednostek sektora publicznego i prywatnego (bez gospodarstw indywidualnych).

Przyczynił się do tego spadek opłacalności produkcji zwierzęcej, który spowodowany był wyższymi kosztami produkcji i niższą ceną jaką rolnicy uzyskiwali w skupie za sprzedaż żywca wieprzowego. Cena w grudniu 2014 r. wynosiła 4,13 zł/kg i była niższa w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 21,5%.

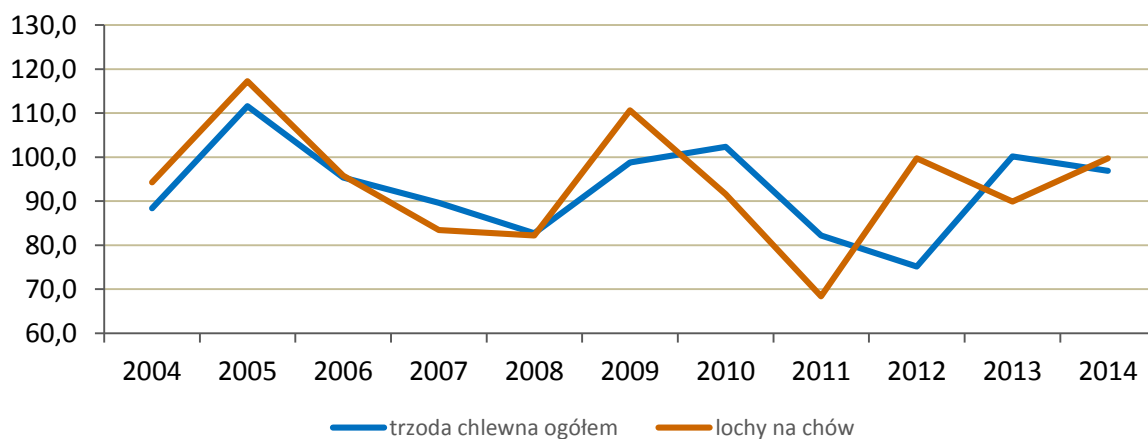
Pogłowie trzody chlewnej w województwie lubelskim

W grudniu 2014 r., biorąc pod uwagę poszczególne grupy produkcyjno-użytkowe, w porównaniu z analogicznym okresem 2013 r. wzrosło jedynie pogłowie trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej (o 3,2%), w tym z przeznaczeniem na ubój o 4,1%. Największy wzrost odnotowano w grupie tuczników o wadze od 50 kg do 80 kg (o 11,0%). W pozostałych grupach wystąpił spadek pogłowia trzody chlewnej, przy czym największy w grupie warchlaków o wadze od 20 kg do 50 kg (o 13,6%).

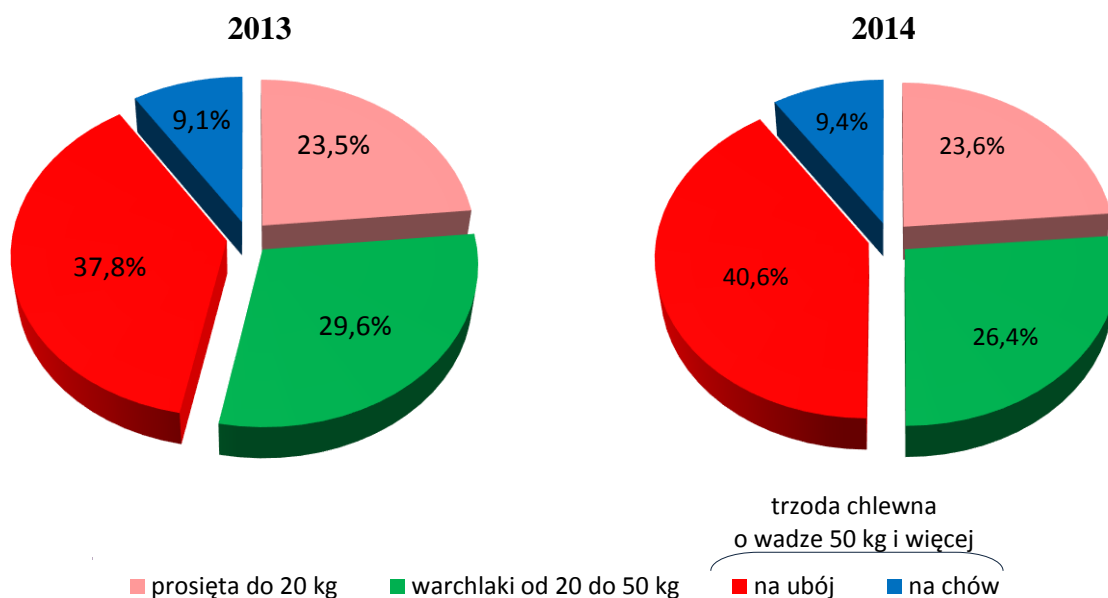
W grupie trzoda chlewna na chów odnotowano spadek liczby pogłowia o 0,5%, przy czym największy w grupie pozostałe lochy na chów o 10,5% oraz knury rozplodowe o 8,2%. Pomimo tendencji spadkowej w tej grupie nastąpił wzrost pogłowia loch prośnych o 6,0%, w tym loch prośnych po raz pierwszy o 2,7%.

Dynamika pogłowia trzody chlewnej w województwie lubelskim rok poprzedni = 100

W strukturze stada trzody chlewnej największy odsetek stanowiła trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej (50,0%), w tym z przeznaczeniem na ubój (40,6%) oraz warchlaki o wadze do 20 kg do 50 kg (26,4%). Najmniejszy udział w strukturze stada odnotowano w przypadku trzody chlewnej o wadze 50 kg i więcej z przeznaczeniem na chów (9,4%), przy czym w tej grupie największy odsetek stanowiły lochy (97,6%), w tym lochy prośne (65,8%).

Struktura stada trzody chlewnej w województwie lubelskim

Stan i struktura pogłowia trzody chlewnej na początku grudnia 2014 r. na tle liczebności stada i jego struktury w końcu listopada 2013 r., wskazują na kontynuację dotychczasowego trendu spadkowego w chowie świń. W końcu lipca 2014 r., w porównaniu z końcem listopada 2013 r., nastąpił spadek pogłowia trzody chlewnej o 3,1%. Pogłowie loch ogółem, w tym pogłowie loch prośnych, w końcu listopada 2013 r. wykazało w stosunku rocznym spadek odpowiednio o 10,1% i o 12,6%, zaś w końcu lipca 2014 r. w porównaniu z końcem listopadem 2013 r. spadek odpowiednio o 11,2% i o 18,0%. Na początku grudnia 2014 r. w porównaniu z końcem lipca 2014 r. odnotowano dalszy spadek loch na chów o 11,4%, w tym loch prośnych o 13,1%.

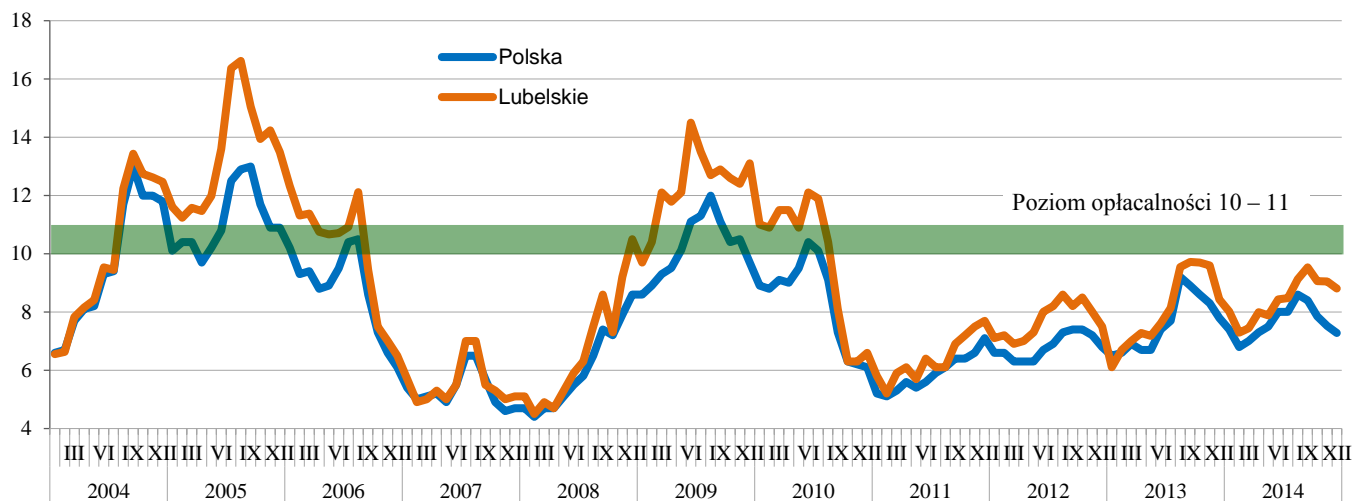
W **sektorze prywatnym** pogłowie trzody chlewnej na początku grudnia 2014 r. wynosiło 579,3 tys. szt., w tym w **gospodarstwach indywidualnych** 557,7 tys. szt., co stanowiło 96,2% pogłowia wojewódzkiego. Roczny spadek liczebności stada w tej grupie gospodarstw wyniósł 27,2 tys. szt., tj. o 4,6%, a w porównaniu ze stanem w końcu lipca 2014 r. pogłowie trzody chlewnej zmniejszyło się o 36,5 tys. szt., tj. o 6,1%.

Sektor publiczny miał marginalne znaczenie w hodowli trzody chlewnej w województwie lubelskim. Pogłowie świń w tym sektorze na początku grudnia 2014 r. wyniosło jedynie 0,1 tys. szt.

Opłacalność tuczu świń mierzona relacją ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do targowiskowej ceny żyta nieco się polepszyła z 6,5 w styczniu 2014 do 7,8 w grudniu 2014 r., ale nadal utrzymywała się poniżej poziomu przyjętego za opłacalny dla tuczu świń, tj. co najmniej 10 – 11.

Średnia cena skupu 1 kg wagi żywej żywca wieprzowego w grudniu 2014 r. wynosiła 4,13 zł/kg i była niższa o 21,5% od notowanej w grudniu 2013 r., a przeciętna cena targowiskowa żyta wynosiła 46,88 zł/dt i w skali roku była niższa o 24,8%. Utrzymujące się niskie ceny skupu żywca były jednym z czynników wpływających na spadek opłacalności produkcji trzody chlewnej, a brak poprawy tej opłacalności wpłynął na stan i strukturę pogłowia świń i utrzymujący się trend spadkowy w hodowli trzody chlewnej.

Relacje cen skupu 1 kg żywca wieprzowego do cen 1 kg żyta na targowiskach

Nadal obserwujemy malejące zainteresowanie rolników rozwojem produkcji żywca wieprzowego i ograniczanie populacji loch, w tym prośnych. Średnia targowiskowa cena za 1 prosię na chów w okresie 12 miesięcy 2014 r. kształtowała się na poziomie 153,28 zł i była niższa o 2,3% od notowanej w analogicznym okresie 2013 r. W grudniu 2014 r. za 1 prosię na targowiskach płacono rolnikom 146,25 zł, tj. o 9,2% mniej niż w grudniu 2013 r. i o 6,0% mniej niż w listopadzie 2014 r.

Wzrost pogłowia trzody chlewnej na początku grudnia 2014 r., w porównaniu ze stanem zarejestrowanym rok wcześniej, wystąpił w 12 województwach. Największy wzrost pogłowia w skali roku odnotowano w województwie lubuskim (o 26,8%), zachodnio-pomorskim (o 7,5%) i kujawsko-pomorskim (o 7,2%). Największy spadek pogłowia trzody chlewnej odnotowano natomiast w województwie dolnośląskim (o 5,1%) i lubelskim (o 3,1%).

Województwo lubelskie cechowało się niewielkim udziałem w kraju jeśli chodzi o chów trzody chlewnej i uplasowało się na 6 pozycji. Na pierwszym miejscu znalazło się województwo wielkopolskie (4004,8 tys. szt.), a na drugim kujawsko-pomorskie (1288,3 tys. szt.), zaś na ostatnim województwo lubuskie (163,8 tys. szt.).

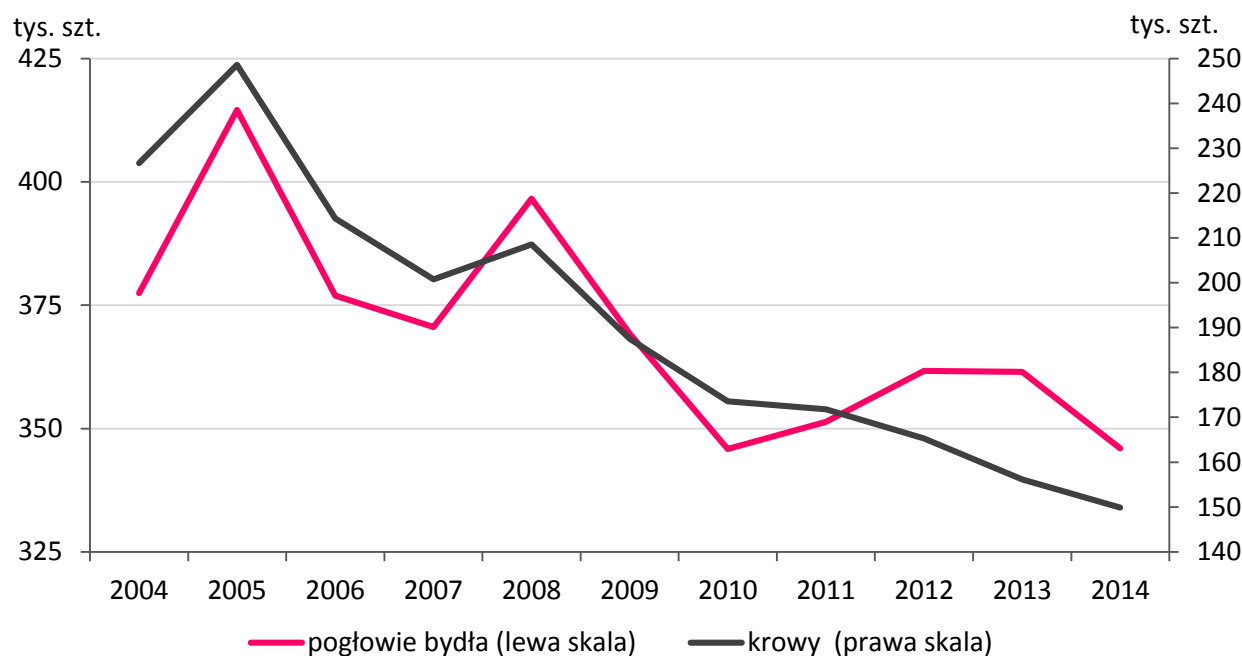
BYDŁO

Według stanu w grudniu 2014 r. pogłowie bydła w województwie lubelskim liczyło 346,0 tys. szt. i w porównaniu z analogicznym okresem 2013 r. nastąpił spadek o 15,5 tys. szt., tj. o 4,3%, natomiast w odniesieniu do stanu z czerwca 2014 r. o 16,7 tys. szt., tj. o 4,6%.

Tabl.2. Pogłowie bydła

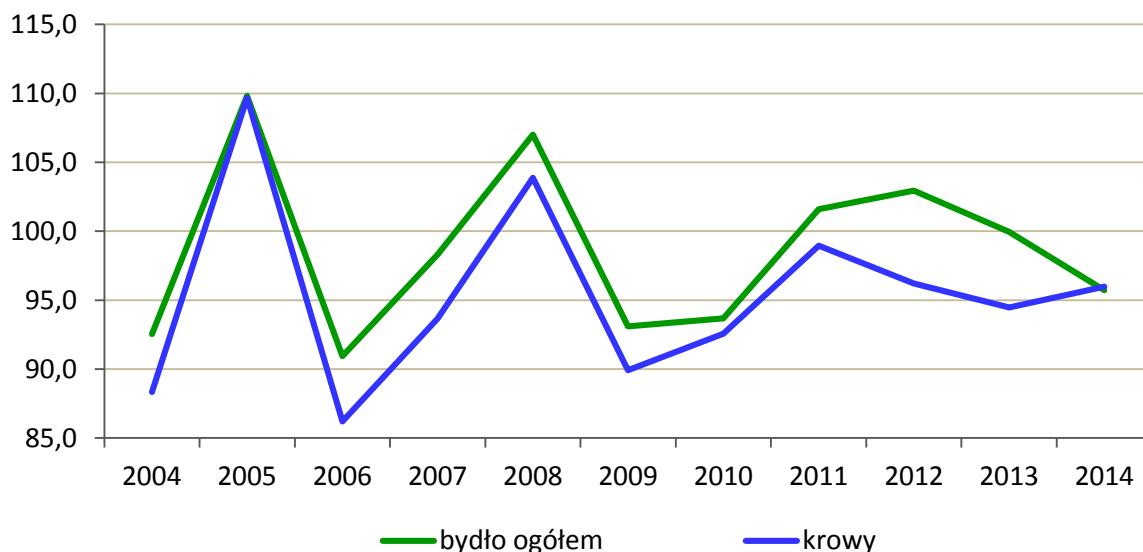
Wyszczególnienie	2013				2014			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	struktura pogłowia ogółem w %	2012 = 100	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	struktura pogłowia ogółem w %	2013 = 100
	w tys. sztuk				w tys. sztuk			
BYDŁO OGÓŁEM	361477	354866	100	99,9	346007	338649	100	95,7
cielęta w wieku poniżej 1 roku.....	99330	97438	27,5	114,9	89559	87211	25,9	90,2
młode bydło w wieku 1 – 2 lata	85330	84030	23,6	105,4	86537	85480	25,0	101,4
bydło w wieku 2 lata i więcej	176817	173398	48,9	91,0	169912	165959	49,1	96,1
w tym krowy	156129	153097	88,3	94,5	149868	146488	88,2	96,0
w tym mleczne	149908	147337	96,0	94,8	140112	137330	93,5	93,5

Pogłowie bydła w województwie lubelskim

Pogłowie krow w grudniu 2014 r., w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego, zmniejszyło się o 6,3 tys. szt., tj. o 4,0%, a w porównaniu z czerwcem 2014 r. o 4,3 tys. szt., tj. o 2,8%. Krowy stanowiły 43,3% w ogólnej strukturze stada bydła, a ich udział w porównaniu z grudniem 2013 r. spadł o 0,1 p.proc.

Dynamika pogłowia bydła w województwie lubelskim rok poprzedni = 100

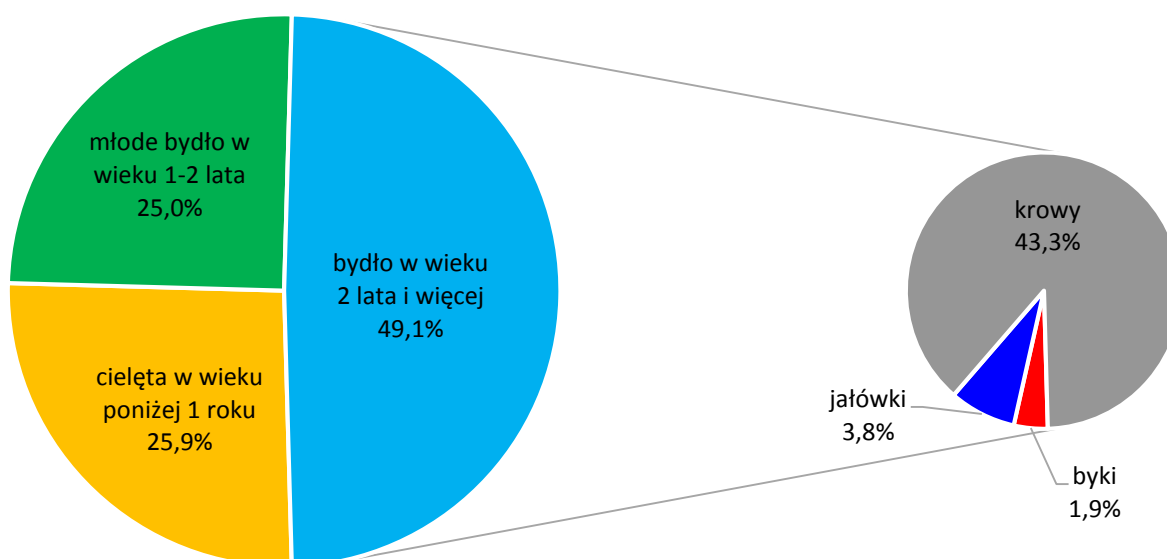

W **sektorze prywatnym**, w grudniu 2014 r., pogłowie bydła liczyło 343,9 tys. szt., w tym w **gospodarstwach indywidualnych** 338,6 tys. szt. i w porównaniu z grudniem 2013 r. zmniejszyło się o 4,6%, a w porównaniu z czerwcem 2014 r. o 4,8%.

W grudniu 2014 r. pogłowie krów mlecznych wynosiło 140,1 tys. szt., tj. 93,5% ogólnej populacji krów. W porównaniu z analogicznym okresem 2013 r. udział krów mlecznych w ogólnym pogłowie krów zmniejszył się o 2,5 p. proc., a w stosunku do stanu z czerwca 2014 r. o 0,8 p. proc.

W strukturze stada bydła największy odsetek stanowiło bydło w wieku 2 lata i więcej (49,1%), w tej grupie dominowało pogłowie krów (88,2%). Najmniejszy udział w strukturze stada odnotowano w przypadku młodego bydła w wieku 1 – 2 lata (25,0%). W skali roku odnotowano spadek udziału cieląt w wieku poniżej 1 roku i krów mlecznych w strukturze stada bydła odpowiednio o 1,6 p.proc. i o 1,0 p.proc.

Struktura stada bydła według grup wiekowo-użytkowych w województwie lubelskim w 2014 r.

Wyniki grudniowego badania pogłowia bydła wskazują na spadek w skali roku liczebności stada bydła ogółem wynikający z niższych stanów cieląt i bydła dorosłego w wieku 2 lata i więcej. Wskazuje to na mniejsze zainteresowanie rolników produkcją żywca wołowego, które jest wynikiem spadku cen skupu. Cena skupu żywca wołowego w grudniu 2014 r. zmniejszyła się w skali roku o 0,1% do poziomu 6,74 zł/kg.

W grudniu 2014 r. cena skupu mleka zmniejszyła się, zarówno w ujęciu rocznym jak i w stosunku do poprzedniego miesiąca odpowiednio o 25,0% i o 1,5% i wyniosła 117,80 zł/hl. Analizując cenę skupu mleka w ciągu 12 miesięcy 2014 r. w porównaniu z tym samym okresem 2013 r. odnotowano wzrost o 1,1%. Pomimo tego, zarejestrowano spadek liczby krów mlecznych w skali roku o 6,5%.

Chociaż ceny skupu mleka w grudniu 2014 r., w porównaniu z listopadem 2014 r. i grudniem 2013 r., były niższe, to jednak sam skup był wyższy odpowiednio o 6,0% i o 0,2% i wyniósł 43,0 mln l., podobnie jak w ciągu 12 miesięcy 2014 r. w porównaniu z tym samym okresem 2013 r., gdzie skup mleka był wyższy o 1,8%.

Wzrost pogłowia bydła w grudniu 2014 r., w porównaniu ze stanem zarejestrowanym przed rokiem, wystąpił w 9 województwach. Największy wzrost pogłowia bydła w skali roku odnotowano w województwie: dolnośląskim (o 9,4%), lubuskim (o 6,7%) i łódzkim (o 4,5%). Największy spadek pogłowia bydła odnotowano natomiast w województwie lubelskim (o 4,3%) i podkarpackim (o 3,7%).

Województwo lubelskie cechowało się niewielkim udziałem w kraju jeśli chodzi o chów bydła i uplasowało się na 7 miejscu. Na pierwszym miejscu znalazło się województwo mazowieckie (1044,0 tys. szt.), zaś na ostatnim województwo lubuskie (75,3 tys. szt.).

Pogłowie zwierząt gospodarskich według województw w 2014 r.

Trzoda chlewna

Województwo	Lokata	Polska = 100
Wielkopolskie	1	35,5
Kujawsko-pomorskie	2	11,4
Łódzkie	3	8,7
Mazowieckie	4	8,4
Pomorskie	5	6,4
Lubelskie	6	5,1
Warmińsko-mazurskie	7	4,4
Opolskie	8	3,7
Podlaskie	9	3,0
Zachodnio-pomorskie	10	2,6
Śląskie	11	2,2
Świętokrzyskie	12	2,1
Małopolskie	13	1,7
Dolnośląskie		1,7
Podkarpackie	15	1,6
Lubuskie	16	1,5

Bydło

Województwo	Lokata	Polska = 100
Mazowieckie	1	18,4
Podlaskie	2	16,6
Wielkopolskie	3	15,6
Kujawsko-pomorskie	4	8,4
Łódzkie	5	7,9
Warmińsko-mazurskie	6	7,5
Lubelskie	7	6,1
Pomorskie	8	3,4
Małopolskie	9	2,9
Świętokrzyskie	10	2,7
Śląskie	11	2,1
Opolskie	12	1,9
Dolnośląskie	13	1,8
Zachodniopomorskie	14	1,7
Podkarpackie	15	1,6
Lubuskie	16	1,3

Opracowanie: Magdalena Ściborek-Rycyk – Lubelski Ośrodek Badań Regionalnych

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego w Lublinie